

Druk 4

**UCHWAŁA NR ...../...../2023
RADY GMINY WIELKA NIESZAWKA
z dnia ..... 2023 r.**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z póź. zm.¹), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), Rada Gminy Wielka Nieszawka uchwala, co następuje:

- § 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024, w brzmieniu ustalonym w załączniku do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wielka Nieszawka.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2024 r.

WÓJT
mgr Krzysztof Czernecki

Kierownik Referatu Edukacji
Spraw Społecznych i Promocji
Ewa Wróblewska-Kucharska
mgr Ewa Wróblewska-Kucharska

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2023 r. poz. 572, 1463, 1688.

Samorząd

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, do kompetencji rady gminy należy uchwalenie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Przedstawiony projekt uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wielka Nieszawka na rok 2023 jest propozycją zadań do realizacji w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w 2023 r. oraz za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości minimalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. Finansowanie realizacji poszczególnych zadań określa uchwała budżetowa Gminy.

WÓJT
mgr Krzysztof Czarniecki

Załącznik do Uchwały Nr ...../...../2023
Rady Gminy Wielka Nieszawka
z dnia ..... 2023 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2024**

WPROWADZENIE

Obowiązek opracowania i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 wynika w szczególności z następujących aktów prawnych:

- 1) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151);
- 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.).

Uwzględnione zostały także wskazówki wynikające z *Rekomendacji do realizowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii* Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol jest trzecim czynnikiem (po tytoniu i ciśnieniu tętniczym krwi) na świecie a drugim w Europie, czynnikiem ryzyka dla zdrowia populacji. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu. Szkody wywołują już najmniejsze dawki. Alkohol wpływa na osłabienie systemu odpornościowego organizmu. Skutkiem tego jest m.in. zwiększone ryzyko występowania pewnych odmian raka, zwłaszcza przelyku, wątroby (stłuszczenie, zapalenie, zwłóknienie, marskość), trzustki (ostre i przewlekłe zapalenie), jelita grubego, części nosowej gardła, krtani i tchawicy oraz raka sutka u kobiet. Alkohol wywołuje też niedobory witamin i innych pierwiastków niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania organizmu. Następstwem tych niedoborów są zaburzenia widzenia, zmiany skórne, zapalenie wielonerwowe, zmiany w błonach śluzowych i szpiku kostnym, zaburzenia procesów rozrodczych, szkorbut i in. Alkohol wywołuje znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym człowieka: bezsenność, depresję, niepokój, próby samobójcze, zmiany osobowości, amnezję, delirium tremens, psychozę alkoholową, halucynozę alkoholową, otępienie (zespół Korsakowa).

W Europie konsumuje się najwięcej alkoholu na świecie. Ponad 3 mln ludzi umiera każdego roku z przyczyn powiązanych z piciem alkoholu, 60% nastolatków (15-19 lat) to aktualnie pijący, 13,5% śmierci wśród osób młodych w wieku 20-29 lat, jest związana z piciem alkoholu.

Alkohol pije ponad 80% dorosłych Polaków. Kilkanaście procent z nich spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 600 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2,5 mln osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie. 17% osób dorosłych wypija 70% spożywanego w Polsce alkoholu. Przy założeniu, że w Polsce jest około 600-800 tys. osób uzależnionych od alkoholu, liczbę niepełnoletnich dzieci alkoholików można określić na około 2 mln, z których co najmniej połowa żyje w sytuacji drastycznie zagrażającej ich zdrowiu i rozwojowi. Niepokój budzi zwiększenie liczby nadmiernie pijących młodych kobiet i dziewcząt, głównie w grupie wiekowej 18-29 lat. Podczas ciąży nawet niewielka ilość alkoholu wypitego przez matkę może bardzo poważnie zaszkodzić dziecku, zadziałać toksycznie na jego rozwijający się organizm, powodując nieodwracalne wady wrodzone oraz płodowy zespół alkoholowy, tzw. FAS.

Choroba alkoholowa wpływa na sferę zdrowotną, psychiczną, duchową i rodzinną uzależnionego. Problemy wynikające z nadużywania alkoholu wyróżniają się na tle innych ze względu na ich wpływ na wiele dziedzin życia społecznego. Przyczyniają się do negatywnych zjawisk, jak wypadki komunikacyjne (pijani kierowcy powodują w Polsce kilka tysięcy wypadków rocznie, w których giną setki ludzi), wykroczenia i czyny karalne. Nietrzeźwość jest jedną z głównych barier utrudniających wydostanie się z biedy. Z powodu alkoholu dochodzi do agresji, przemocy, zaniedbań, ubóstwa i demoralizacji.

Zgodnie z treścią ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków

sprzyjających zaspokajaniu potrzeb, pozwalając na powstrzymanie się od spożywania alkoholu, organizowanie działalności profilaktycznej, wychowawczej i informacyjnej, ograniczanie dostępności do alkoholu, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwania.

Gminny Program określa równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, jak i w obszarze innych uzależnień.

Z raportu Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii o stanie narkomanii w Polsce (2018 r.) wynika, że w Polsce konsumpcja alkoholu jest bardziej rozpowszechniona niż używanie narkotyków, skala używania narkotyków na tle innych krajów UE nie jest duża (odsetek osób używających narkotyków w wieku 15-34 lata wyniósł 10%). W przypadku używania narkotyków, marihuana jest o wiele bardziej rozpowszechniona niż pozostałe nielegalne substancje psychoaktywne. Liczba problemowych użytkowników narkotyków pozostaje na stałym poziomie, z jednym z niższych wskaźników na 100 tysięcy mieszkańców w Europie. Polakom częściej zdarza się prowadzić samochód lub inny pojazd mechaniczny pod wpływem alkoholu niż narkotyków. W Polsce nie odnotowuje się wysokiego wskaźnika zgonów spowodowanych bezpośrednio przedawkowaniem narkotyków. Ofiarami śmiertelnego przedawkowania są przede wszystkim mężczyźni (72% przypadków). Jednym z najpoważniejszych problemów zdrowotnych związanych z narkotykami są choroby zakaźne (HIV i AIDS).

Realizacja zadań samorządów gminnych prowadzona jest w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych, określonych w narodowym Programie Zdrowia. Gminny program jest realizowany przez pełnomocnika Wójta.

Do zadań tych zgodnie z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy w szczególności:

1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,

2) udzielanie rodzinom, w których występuje problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,

4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy (zakazy sprzedaży alkoholu osobom do 18 lat i zakazy reklamy i promocji napojów alkoholowych) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Program uwzględnia także zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii, określone w ustawie z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zadania te wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej a w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym, integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wielka Nieszawka na rok 2024 może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów uzależnień lub zmianą przepisów.

ROZDZIAŁ I

CELE PROGRAMU

Podstawowym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i innym uzależnieniom w Gminie Wielka Nieszawka w 2024 r. jest minimalizowanie szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych poprzez:

1. Zmniejszenie skali nadużywania alkoholu, środków odurzających i substancji psychoaktywnych, ograniczanie ich negatywnych skutków powodujących szkody zdrowotne i zaburzenia życia rodzinnego i społecznego;
2. Ograniczenie dostępności do alkoholu i innych używek poprzez kreowanie lokalnej polityki w tym zakresie;
3. Ograniczenie zjawiska picia alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez młodzież;
4. Przygotowanie młodych osób do zdrowego, trzeźwego stylu życia, bez substancji psychoaktywnych, poprzez wspieranie tworzenia alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży;
5. Profilaktyka i edukacja w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnieniem, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży;
6. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, zajmujących się problematyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy w środowisku rodzinnym;
7. Zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych oraz członków ich rodzin;
8. Rozwój systemu wspierania osób i rodzin borykających się ze zjawiskiem przemocy domowej;
9. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji zadań Programu.

ADRESACI PROGRAMU

Ze względu na specyfikę i szeroki zasięg problemu uzależnień adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Wielka Nieszawka, a w szczególności następujące grupy osób:

- osoby uzależnione od alkoholu i innych używek oraz osoby pijące ryzykownie i szkodliwie, w tym seniorzy, w przypadku których spożywanie alkoholu może nasilić istniejące problemy zdrowotne i psychiczne,
- dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem),
- rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób uzależnionych.

ZASOBY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY – instytucje i organizacje współdziałające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i innym uzależnieniom

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i innym uzależnieniom wymaga współpracy wielu instytucji z obszaru: oświaty, policji, pomocy społecznej, służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości i administracji. Realizatorami rozwiązywania problemów uzależnień w Gminie Wielka Nieszawka są:

1. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielkiej Nieszawce;
2. Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Małej Nieszawce;
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce;
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Wielkiej Nieszawce;
5. Gminny Ośrodek Zdrowia w Wielkiej Nieszawce;
6. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Małej Nieszawce;
7. Przedszkole i Szkoły Podstawowe zobowiązane do tworzenia i realizacji szkolnych programów profilaktycznych;
8. CSiR „Olender” w Wielkiej Nieszawce;
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu;
10. Kuratorzy sądowi;
11. Komisariat Policji Toruń-Podgórz.

Rozdział II

ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH PROGRAMU

- 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniami od alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych.**

Cel: ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych

Planowane działania:

- 1) Prowadzenie przez członków GKPiRPA rozmów z osobami uzależnionymi, motywujących do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego.
- 2) Rozwijanie i wspieranie działania Gminnego Punktu Konsultacyjnego w GCK w Małej Nieszawce, realizującego podstawową ofertę terapeutyczną dla osób

uzależnionych od alkoholu, innych substancji psychoaktywnych, we współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu i innymi placówkami, poprzez m.in.:

- a) zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych prowadzonych przez specjalistów (dyżury terapeuty uzależnień, psychologa uzależnień) w zakresie pomocy rodzinom dotkniętym problemem uzależnienia;
  - b) świadczenie poradnictwa psychologicznego na rzecz dzieci i młodzieży z terenu gminy, zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu problemów rodzinnych, m.in. związanych z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych osób bliskich;
  - c) udzielanie i gromadzenie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ośrodkach na terenie powiatu, regionu, województwa;
  - d) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
  - e) udostępnianie materiałów informacyjnych nt. uzależnień;
  - f) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym.
- 3) Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych, materiałów biurowych, pomocy, materiałów promocyjnych, niezbędnych do prowadzenia Punktu Konsultacyjnego i działania GKP i RPA.
  - 4) Ponoszenie kosztów dotyczących sporządzanych przez biegłego psychiatrę i psychologa opinii w przedmiocie uzależnień.
  - 5) Pokrywanie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego w placówce ambulatoryjnej lub oddziale stacjonarnym.
  - 6) Współpraca z grupami abstynenckimi, ośrodkami leczenia odwykowego, klubami abstynenckimi w zakresie wspierania, współfinansowania działań na rzecz środowisk trzeźwiejących (np. wyjazdy na mityngi, organizacja imprez), jak również finansowanie podnoszenia kwalifikacji osób pracujących w tych ośrodkach i klubach.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

Cel: ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych u dzieci

Planowane działania:

- 1) Udzielanie porad i pomocy psychologicznej ofiarom przemocy domowej, we współpracy merytorycznej z GOPS i z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
  - 2) Motywowanie przez GKP i RPA osób uzależnionych do poddania się leczeniu odwykowemu, terapii lub oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym.
  - 3) Prowadzenie w szkołach, przedszkolu działań z zakresu profilaktyki uzależnień.
- 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych**

Cel: zwiększenie świadomości wśród dzieci i młodzieży nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychotropowych, uzależnień behawioralnych

Planowane działania:

- 1) Działania profilaktyczne obejmujące dzieci, młodzież, nauczycieli, rodziców oraz inne grupy społeczne mające wpływ na kształtowanie polityki trzeźwości:
  - a) Współpraca z grupami społecznymi i zawodowymi mającymi swój udział w kreowaniu polityki trzeźwości;
  - b) Realizacja warsztatów, programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych lub korekcyjno-edukacyjnych, konkursów, w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy dla dzieci i młodzieży, w jednostkach organizacyjnych Gminy Wielka Nieszawka, tj. Szkoła Podstawowa w Małej Nieszawce oraz Szkoła Podstawowa w Cierpicach, Przedszkole w Małej Nieszawce. Tematyka zajęć dotyczyć będzie m.in. budowania właściwych relacji w rodzinie, szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, substancji psychoaktywnych, pomocy w sytuacjach konfliktów rodzinnych i cyberprzemocy, problemu obniżonego nastroju i depresji, asertywności, osiągania szczęścia, problemu uzależnień behawioralnych;
  - c) Wpieranie działań na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu dla nieletnich;
  - d) Wspieranie działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do całej społeczności lokalnej.
- 2) Prowadzenie profilaktycznych zajęć, wspartych różnymi przedsięwzięciami opiekuńczo-wychowawczymi, sportowymi lub edukacyjnymi: pozalekcyjne zajęcia dla dzieci i młodzieży realizowanych na terenie Gminy Wielka Nieszawka, z uwzględnieniem dzieci i młodzieży z grupy ryzyka, pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii, uzależnień behawioralnych.
- 3) Zakup literatury z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z zapotrzebowaniem złożonym przez placówki oświatowe.
- 4) Edukacja zdrowotna poprzez działania informacyjno-edukacyjne w zakresie upowszechniania wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży.
- 5) Wspieranie organizacji lokalnych imprez promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów (np. festyny, koncerty, spektakle, zawody sportowe), alternatywnych formy spędzania wolnego czasu oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa.
- 6) Wsparcie finansowe zorganizowanego wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy z zajęciami obejmującymi program profilaktyczno-terapeutyczny oraz promującym zdrowy styl życia bez uzależnień.
- 7) Szkolenia osób podnoszących kwalifikacje zawodowe w zakresie profilaktyki obejmującej problematykę uzależnień, przemocy itp., w szczególności dla pracowników szkół, GOPS, policji, członków zespołu interdyscyplinarnego, GKPiRPA.
- 8) Działalność edukacyjna w zakresie profilaktyki i uzależnień skierowana do rodziców (np. spotkania z Policją na temat rozpoznawania objawów zażywania środków psychotropowych, budowania poprawnych relacji w rodzinie).
- 9) Wspieranie inicjatyw młodzieży, stowarzyszeń oraz innych podmiotów propagujących zdrowy styl życia, trzeźwość i nieużywanie innych środków uzależniających, przeciwdziałających przemocy, poprzez udzielanie im porad oraz dofinansowania do imprez, kampanii, konkursów, upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki poprzez zakup broszur, poradników, ulotek, plakatów, informatorów.
- 10) Finansowanie działań profilaktycznych na rzecz seniorów w celu przeciwdziałania samotności i stanom depresyjnym prowadzącym do uzależnień pod różnymi postaciami.

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Cel: ograniczenie dostępności alkoholu

Planowane działania:

- 1) Prowadzenie działań edukacyjnych (np. szkolenia) skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzona jest sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, przygotowanie i kolportaż materiałów edukacyjno-informacyjnych.
- 2) Czuwanie nad prawidłową lokalizacją punktów sprzedaży alkoholu oraz opiniowanie wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż alkoholu.
- 3) Działania na rzecz bezpieczeństwa w miejscach publicznych poprzez podejmowanie działań kontrolnych w placówkach handlujących napojami alkoholowymi zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim lub na kredyt, reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa, kontrolowanie przestrzegania zasad spożywania i podawania alkoholu w miejscach publicznych.
- 4) Występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: poszerzenie i urozmaicenie działań o charakterze profilaktycznym

Planowane działania:

- 1) Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi w zakresie działań profilaktycznych.
- 2) Stała współpraca z Policją, parafiami, GOPS, placówkami edukacyjnymi, przedstawicielami służby zdrowia, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie działań dotyczących rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej.
- 3) Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

6. Ewaluacja działań związanych z rozwiązywaniem problemów uzależnień

Planowane działania:

- 1) Gromadzenie danych od realizatorów Programu.
- 2) Analiza danych, ocena realizacji i sprawozdawczość w zakresie realizacji zadań Programu.

Rozdział III

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Realizacja Programu jest koordynowana przez Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym pełnomocnika Wójta, którego zadaniem ustawowym jest:
  - a. opracowanie i koordynowanie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
  - b. inicjowanie i wspieranie działań, ujętych w formie gminnych programów, w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;

- c. podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
  - d. opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe);
  - e. kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych;
  - f. udzielanie pomocy merytorycznej instytucjom i osobom realizującym zadania związane z profilaktyką uzależnień;
  - g. prowadzenie działalności informacyjnej dotyczącej problematyki uzależnień oraz przemocy domowej;
  - h. podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez uczestnictwo w szkoleniach.
2. Sprawozdanie z realizacji Programu zostanie sporządzone i przedstawione Radzie Gminy Wielka Nieszawka.

Rozdział IV

ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Finansową podstawą realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 stanowią środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości minimalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml, zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielkiej Nieszawce:
  - z tytułu uczestnictwa w posiedzeniach komisji, członkowie komisji otrzymują miesięczne wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości 430 zł brutto.

Harmonogram zadaniowy i preliminarz kosztów na 2024 rok w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Lp.	Planowane działanie	Termin realizacji	Szacowane wydatki
1.	Prowadzenie Gminnego Punktu Konsultacyjnego - dyżur terapeuty uzależnień, dyżur psychologa uzależnień, zakup materiałów biurowych	cały rok	21 000,00 zł
2.	Terapeutyczne zajęcia i wyjazdy integracyjno-profilaktyczne dla osób uzależnionych i ich rodzin prowadzone przez specjalistów (terapeuta uzależnień, psycholog) zakup materiałów, poczęstunku	cały rok	3 000,00 zł
3.	Wspieranie i uczestnictwo w spotkaniach grupy wsparcia AA, finansowanie wyjazdów na mitingi terapeutyczno-integracyjne	cały rok	2 000,00 zł
4.	Kampanie społeczne, profilaktyczno-edukacyjne, zakup materiałów (broszury, plakaty, ulotki i in.)	cały rok	4 000,00 zł
5.	Badania i opinie lekarzy biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania zakładu leczniczego	cały rok	500,00 zł
6.	Opłaty za skierowanie wniosku do Sądu Rejonowego w Toruniu o zastosowanie poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczenia	cały rok	500,00 zł
7.	Wsparcie Wojewódzkiego Ośrodka Terapii i Uzależnień w Toruniu - zakupy zgodnie z zapotrzebowaniem	w ciągu roku	1 300,00 zł
8.	Szkolenia dla osób pracujących w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii (GKPiRPA, Zespół Interdyscyplinarny)	cały rok	4 000,00 zł
9.	Udzielanie porad i pomocy psychologicznej ofiarom przemocy domowej, we współpracy z GOPS i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy	cały rok	1 500,00 zł
10.	Realizacja programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych, korekcyjno-edukacyjnych w placówkach oświatowych, programy rekomendowane i in. zgodnie z zapotrzebowaniem	rok szkolny	4 000,00 zł
11.	Pozalekcyjne zajęcia profilaktyczne, sportowe lub edukacyjne, dla dzieci i młodzieży, we współpracy ze szkołami, GOKiS, CSiR "Olender"	rok szkolny	4 000,00 zł